

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 232.141 van 9 september 2015
in de zaak A. 212.242/XIV-35.590**

In zake : de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke
Integratie en Armoedebestrijding, thans de staatssecretaris voor
Asiel en Migratie
kantoor houdend te 1000 Brussel
Antwerpsesteenweg 59 B
alwaar woonplaats wordt gekozen
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Carmenta Decordier
kantoor houdend te 9041 Gent-Oostakker
Harlekijnstraat 9

tegen :

1. XXX

2. XXX

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Koen Blomme
kantoor houdend te 8820 Torhout
Vredelaan 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 18 april 2014, strekt tot de cassatie van het arrest nr. 120.822 van 18 maart 2014 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 10.497 van 19 mei 2014.

De verzoekende partij heeft een toelichtende memorie ingediend.

Eerste auditeur Marijke Sterck heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure ten einde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 maart 2015.

Staatsraad Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tine Bricout, die *loco* advocaat Carmenta Decordier verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Helen Van Nijverseel, die *loco* advocaat Koen Blomme verschijnt voor de verweerders, zijn gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding neemt op 22 februari 2013 in hoofde van de verweerders een beslissing waarmee hun aanvraag om machtiging tot verblijf op grond van artikel 9*ter* van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ (hierna: de vreemdelingenwet) van 12 december 2012 niet-ontvankelijk wordt verklaard.

Op 15 juli 2013 stellen de verweerders tegen die beslissing een vordering tot schorsing en een beroep tot nietigverklaring in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Met een arrest van 18 maart 2014 vernietigt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de voornoemde beslissing van 22 februari 2013. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. De verzoekende partij werpt in een eerste middel, dat zij in de toelichtende memorie herhaalt, de schending op van artikel 9*ter*, § 1, eerste lid en vijfde lid, en § 3, 4°, en artikel 39/2, § 2, van de vreemdelingenwet en van de materiële motiveringsplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Zij citeert gedeeltelijk de motivering van het bestreden arrest en laat vooreerst gelden dat uit de vreemdelingenwet en de parlementaire voorbereiding blijkt dat de wetgever de rechtspraak van het Europees Hof voor de

Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) inzake artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 juni 1950 (hierna: het EVRM), betreffende de uitwijzing van ernstig zieken ook heeft willen toepassen op het al dan niet toekennen van een machtiging tot verblijf aan ernstig zieken op grond van artikel 9ter van de vreemdelingenwet. De wetgever heeft het voordeel van artikel 9ter van de vreemdelingenwet willen voorbehouden aan vreemdelingen die zodanig “ernstig ziek” zijn dat hun verwijdering een schending zou uitmaken van artikel 3 van het EVRM. Dit blijkt volgens de verzoekende partij uit de bewoordingen van artikel 9ter van de vreemdelingenwet met de concepten “reëel risico voor zijn leven of integriteit” of “reëel risico [...] op een onmenselijke of vernederende handeling”, zoals deze door het EHRM worden gehanteerd. Zij stelt dat de artikelen 9ter en 48/4 van de vreemdelingenwet samen de omzetting vormen van richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming (hierna: richtlijn 2004/83). Met verwijzing naar de voorgeschiedenis van de huidige wettekst en de parlementaire voorbereiding is de verzoekende partij van mening dat een vreemdeling voor een medische regularisatie op grond van artikel 9ter van de vreemdelingenwet zo ziek moet zijn dat zijn repatriëring een schending zou uitmaken van artikel 3 van het EVRM zoals geïnterpreteerd door het EHRM. Daarom kan het bestreden arrest niet worden gevolgd waar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen voorhoudt dat de rechtspraak van het EHRM inzake artikel 3 van het EVRM niet bepalend zou zijn bij de toepassing van artikel 9ter van de vreemdelingenwet.

Al bevat artikel 9ter van de vreemdelingenwet drie “specifieke hypotheses” van ziektes, deze stemmen volgens de verzoekende partij overeen met artikel 3 van het EVRM wanneer ze een minimum drempel van hardheid bereiken. De door de Belgische wetgever gebruikte terminologie verwijst naar de rechtspraak van het EHRM dienaangaande en de Raad van State heeft dit standpunt ook bevestigd in de arresten nr. 225.522 en 225.523 van 19 november

2013. De vraag betreffende de mogelijkheid van een “adequate behandeling [...] in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft” als voorzien in artikel 9ter van de vreemdelingenwet is volgens de verzoekende partij onlosmakelijk verbonden met de begrippen “onmenselijke en vernederende behandeling” en de rechtspraak van het EHRM dienaangaande. Daarvan kan slechts sprake zijn bij een actueel kritieke gezondheidstoestand of een levensverwachting die op korte termijn in het gedrang komt, bij gebreke waaraan deze toepassingsvoorwaarde van artikel 9ter, § 1, van de vreemdelingenwet en artikel 3 van het EVRM moet worden uitgesloten. De verzoekende partij besluit dat met de andersluidende overwegingen in het bestreden arrest artikel 9ter, § 1, van de vreemdelingenwet wordt geschonden en dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen daarmee tevens zijn annulatiebevoegdheid heeft overschreden en de materiëlemotiveringsplicht heeft geschonden.

Beoordeling

5. De materiëlemotiveringsplicht is als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur niet van toepassing op jurisdictionele beslissingen zoals het bestreden arrest. De verzoekende partij betwist in wezen enkel de in het bestreden arrest aan artikel 9ter van de vreemdelingenwet gegeven interpretatie doch zij geeft daarmee geen mogelijke schending van de inhoud van de materiëlemotiveringsplicht aan. Een voorgehouden verkeerde interpretatie van een wettelijke bepaling houdt evenmin verband met een overschrijding van de annulatiebevoegdheid van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Het eerste middel is in die mate niet-ontvankelijk.

6. Naar luid van artikel 9ter, § 3, 4°, van de vreemdelingenwet wordt de aanvraag om machtiging tot verblijf niet-ontvankelijk verklaard “indien de in § 1, vijfde lid, vermelde ambtenaar-geneesheer of geneesheer aangewezen door de minister of zijn gemachtigde in een advies vaststelt dat de ziekte kennelijk niet beantwoordt aan een ziekte zoals voorzien in § 1, eerste lid, die aanleiding kan geven tot het bekomen van een machtiging tot verblijf in het Rijk”.

Naar luid van artikel 9*ter*, § 1, eerste lid van die wet kan een machtiging tot verblijf bij de minister of zijn gemachtigde worden aangevraagd door “de in België verblijvende vreemdeling die zijn identiteit aantoonst overeenkomstig § 2 en die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat deze ziekte een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft”.

7. De verzoekende partij verwijst naar de overeenstemming van de bewoordingen van artikel 9*ter* van de vreemdelingenwet met het begrippenkader van het EVRM, de interpretatie ervan door het EHRM en artikel 15 van richtlijn 2004/83. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft wat betreft artikel 9*ter* van de vreemdelingenwet echter overwogen dat die wettelijke regeling niet kan worden beschouwd als een gunstigere norm in de zin van artikel 3 van richtlijn 2004/83 om te bepalen welke personen voor de subsidiaire bescherming in aanmerking komen, dat derdelanders die op grond van die wettelijke regeling gemachtigd worden tot verblijf dus geen personen met de subsidiaire beschermingsstatus zijn en dat de toekenning door die nationale beschermingsstatus “op discretionaire basis, uit mededogen of op humanitaire gronden” niet binnen de werkingssfeer van de voornoemde richtlijn valt. (HvJ 18 december 2014, nr. C-542/13, M’Bodj/België) Hieruit volgt dat artikel 9*ter* van de vreemdelingenwet uitsluitend als een regel van nationaal recht moet worden beschouwd. Overigens heeft ook het Grondwettelijk Hof inmiddels gesteld dat de werkingssfeer van richtlijn 2004/83 zich niet uitstrekt tot personen die om gezondheidsredenen zijn gemachtigd tot verblijf op het Belgische grondgebied, tenzij het gaat om het opzettelijk weigeren van medische zorg in het land van herkomst of van gewoonlijk verblijf. (GwH 21 mei 2015, nr. 59/2015)

8. De verzoekende partij is van oordeel dat de nationale wetgever zelf het voordeel van artikel 9*ter* van de vreemdelingenwet enkel heeft willen

toekennen “aan vreemdelingen wanneer zij zodanig ‘ernstig ziek’ zijn dat hun verwijdering een schending zou uitmaken van artikel 3 EVRM”.

Artikel 9*ter*, § 1, van de vreemdelingenwet houdt duidelijk twee mogelijkheden in wat betreft de ziekte van de betrokkene: de ziekte houdt een reëel risico voor zijn leven of fysieke integriteit in, of zij houdt een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling door een gebrek aan adequate behandeling in het land van herkomst in. De duidelijke bewoordingen van deze bepaling, waarin de twee mogelijkheden naast elkaar zijn geplaatst, vergen geen nadere interpretatie en laten geenszins toe te besluiten dat de tweede mogelijkheid, zijnde een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling door een gebrek aan adequate behandeling in het land van herkomst, afhankelijk is van de eerste mogelijkheid, met name een reëel risico voor het leven of de fysieke integriteit van de betrokkene. De huidige zaak heeft specifiek betrekking op de tweede mogelijkheid.

De verzoekende partij verwijst naar twee Franstalige arresten van de Raad van State van 19 november 2013, waaruit zij afleidt dat ook voor wat betreft de tweede voornoemde mogelijkheid artikel 9*ter* van de vreemdelingenwet slechts onder dezelfde strenge voorwaarden van artikel 3 van het EVRM zou kunnen worden toegepast. Zoals de Raad van State echter in de latere Franstalige arresten nr. 228.778 van 16 oktober 2014 en 229.073 van 5 november 2014 heeft geoordeeld, moet de ziekte wel een minimum drempel van ernst bereiken om onder de in artikel 9*ter* van de vreemdelingenwet voorziene gevallen te ressorteren, maar blijkt noch uit de wettekst noch uit de relevante voorbereidende werken dat de wetgever heeft gewild dat de machtiging tot verblijf op grond van artikel 9*ter* slechts lijkt op een “machtiging om te sterven”. De stelling dat het toepassingsgebied van artikel 9*ter* samenvalt met dat van artikel 3 van het EVRM, zoals het thans door het EHRM wordt geïnterpreteerd, zou daar nochtans op neerkomen vermits het EHRM het lijden wegens “een natuurlijk voorkomende ziekte” slechts “in zeer uitzonderlijke gevallen” verbindt aan de door artikel 3 van het EVRM beschermde toestand.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt in het bestreden arrest vast dat de ambtenaar-geneesheer en de aanvankelijk bestreden beslissing “enkel een aandoening die van direct levensbedreigende aard is beschouwen als een ziekte die een reëel risico inhoudt voor het leven of de fysieke integriteit, hetgeen de verwerende partij mede afleidt uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens”, dat noch het advies van de ambtenaar-geneesheer noch de aanvankelijk bestreden beslissing “iets in concreto [vermeldt] aangaande de vraag of de ziekte een reëel risico inhoudt op onmenselijke en vernederende behandeling in het land van herkomst en schijnt het onderzoek hieromtrent enkel af te wegen in functie van artikel 3 EVRM” en dat volgens de bewoordingen van de aanvankelijk bestreden beslissing “er sprake moet zijn van een kritieke gezondheidstoestand of een levensverwachting die op korte termijn in het gedrang is”.

Uit deze vaststellingen kon de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dus zonder schending van artikel 9ter van de vreemdelingenwet overwegen “dat de bewoordingen van artikel 9ter van de vreemdelingenwet een ruimere bescherming bieden dan deze die zou kunnen blijken uit artikel 3 EVRM en de rechtspraak van het EHRM”, dat de ambtenaar-geneesheer zich niet mocht beperken tot het onderzoek “of de aandoeningen direct levensbedreigend zijn, in de zin dat er geen sprake is van een directe bedreiging voor het leven en de aandoeningen geen dringende maatregelen vereisen zonder welke er acuut levensgevaar zou kunnen zijn, zonder verder onderzoek naar de mogelijkheden van een behandeling in het land van herkomst” en dat de aanvankelijk bestreden beslissing, die op deducties van de ambtenaar-geneesheer steunt, moet worden nietigverklaard. Het vormt dan ook geen schending van de aangehaalde bepaling door in het bestreden arrest nog te overwegen dat “evenmin [...] uit artikel 9ter, § 1 van de vreemdelingenwet [kan] afgeleid worden dat enkel ziekten die een kritieke gezondheidstoestand teweegbrengen of die vergevorderd zijn kunnen leiden tot een machtiging tot verblijf in toepassing van artikel 9ter van de vreemdelingenwet”. Het eerste middel faalt naar recht en is ongegrond.

9. Het eerste middel kan niet tot cassatie leiden.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

10. De verzoekende partij werpt in een tweede middel, dat zij in de toelichtende memorie herhaalt, de schending op van artikel 9ter, §1, eerste en vijfde lid, § 2 en § 3, vierde lid, artikel 39/2, § 2, en artikel 39/65 van de vreemdelingenwet, van artikel 149 van de Grondwet, van artikel 3 van het EVRM en van “het algemeen rechtsbeginsel van de jurisdictionele motiveringsplicht”.

In een eerste onderdeel voert de verzoekende partij aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen kennelijk een onderzoek naar de behandelingsmogelijkheden in het land van herkomst noodzakelijk acht, zowel in het kader van artikel 3 van het EVRM als van artikel 9ter van de vreemdelingenwet. Dit kan volgens de verzoekende partij niet worden aangenomen vermits het EHRM geen schending van artikel 3 van het EVRM aanvaardt zonder dat er een ernstige, kritieke gezondheidstoestand is, en dit ongeacht de resultaten van het onderzoek van de behandelingsmogelijkheden en de familiale situatie in het buitenland. De verzoekende partij heeft in het eerste middel reeds aangetoond dat deze strikte en veeleisende rechtspraak van doorslaggevend belang is voor de beoordeling van artikel 9ter van de vreemdelingenwet. Derhalve moet zonder vergevorderd, kritiek, dan wel terminaal of levensbedreigend karakter van de aandoening geen verder onderzoek naar de behandelingsmogelijkheden in het land van herkomst worden gedaan.

In ondergeschikte orde laat de verzoekende partij nog gelden dat bij de toepassing van artikel 9ter van de vreemdelingenwet niet steeds een onderzoek moet gebeuren naar de behandelingsmogelijkheden in het land van herkomst, maar dat enkel moet worden nagegaan of het ontbreken van een adequate behandeling een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of

vernederende behandeling. Te dezen heeft de ambtenaar-geneesheer een advies gegeven in het kader van artikel 9ter, § 3, 4°, van de vreemdelingenwet en was dergelijk onderzoek niet nodig.

In een tweede onderdeel voert de verzoekende partij aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen door zelf te oordelen dat “niet blijkt dat de ziekte van de eerste verzoekende partij niet ernstig is” zich in de plaats van het bestuur stelt en aldus zijn bevoegdheid als annulatierechter te buiten gaat.

In een derde onderdeel voert de verzoekende partij aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de motivering van de aanvankelijk bestreden beslissing “minstens dubbelzinnig” acht, doch zonder aan te geven waarom die motivering dubbelzinnig zou zijn. De verzoekende partij ziet hierin een schending van de jurisdictionele motiveringsplicht.

Beoordeling

11. Uit de behandeling van het eerste middel blijkt reeds dat om na te gaan of de betrokkene aan de voorwaarden van artikel 9ter van de vreemdelingenwet voldoet, het onderzoek niet kan worden beperkt tot de vraag of de verzoeker aan de strenge voorwaarden voor de toepassing van artikel 3 van het EVRM voldoet. In die mate faalt ook het eerste onderdeel van het tweede middel naar recht.

12. De vraag of “steeds” een onderzoek moet gebeuren naar de behandelingsmogelijkheden in het land van herkomst is te dezen niet aan de orde vermits in het bestreden arrest is vastgesteld dat de in artikel 9ter van de vreemdelingenwet voorziene hypothese van een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling in het land van herkomst door een gebrek aan adequate behandeling in het land van herkomst helemaal niet werd onderzocht. Weliswaar vereist deze hypothese een zekere graad van ernst en volstaat een banale aandoening niet, doch dergelijke vaststelling ontbreekt in de aanvankelijk

bestreden beslissing. Het eerste onderdeel van het tweede middel is in die mate, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

13. In het bestreden arrest wordt gesteld dat “uit het administratief dossier, het voormeld advies [van de ambtenaar-geneesheer] en uit de bestreden beslissing niet blijkt dat de ziekte van de eerste verzoekende partij niet ernstig is”. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt daarmee niet zelf vast dat de ziekte van de huidige eerste verweerder niet ernstig is, hij stelt enkel vast dat zulks niet blijkt uit de aanvankelijk bestreden beslissing. Daarmee overschrijdt hij zijn annulatiebevoegdheid niet. Het tweede onderdeel van het tweede middel is ongegrond.

14. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen overweegt in het bestreden arrest dat “in strijd met artikel 9ter, §1, eerste lid van de vreemdelingenwet niet [werd] nagegaan of er geen sprake is van een ziekte of aandoening die een reëel risico inhoudt op onmenselijke en vernederende behandeling doordat er geen adequate behandeling beschikbaar is in het land van herkomst”. De kritiek van de verzoekende partij tegen dit motief is in het huidige cassatieberoep ongegrond bevonden. In het licht van dat motief, vormt de overweging in het bestreden arrest dat de motivering van de aanvankelijk bestreden beslissing minstens dubbelzinnig is, een overtollig motief waarvan de eventuele onwettigheid derhalve niet tot de cassatie van het bestreden arrest kan leiden. Het derde onderdeel van het tweede middel is niet-ontvankelijk.

15. Het tweede middel kan niet tot cassatie leiden.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negen september tweeduizend vijftien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,

kamervoorzitter,

Daniël Moons,

staatsraad,

Carlo Adams,

staatsraad,

met bijstand van

Joris Casneuf,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Geert Debersaques